

Prædiken til Midfaste

Joh. 6, 1-15

Vi bliver ofte benovede, når folk præsterer noget stort. Respekt! siger de unge, og vi voksne skraber nærmest baglæns med ydmyge ord – selvudsletter os, så den andens storhed kommer til sin ret.

Sådan er det i evangeliet, hvor store skarer følger Jesus. Flere tusind mennesker bliver enige om, at han er en stor profet. Hans gerning er da også usædvanlig. Tænk sig ved hjælp af en lille drengs madpakke at mætte femtusind munde.

Jo, folk bliver benovede. Det gjorde også en slægtning til kunst-historikeren Hans Edvard Nørregaard-Nielsen. Hans Edvard, hvis familie kom helt ude fra det yderste Vestjylland, var nemlig røget til tops i Danmarks kulturelle elite. Lidt af en bedrift for småkårsfolk. Nu stod bedstemorens bror foran ham og spurgte:

”Er det sandt, at du kender dronningen?”

”Nej, da ikke sådan ...”, svarede Hans Edvard.

”Men, er det sandt, at hun har givet dig hånden?”

”Ja”.

”Tænk, at det skulle times en af os”, sagde den gamle. ”Jeg gik afsides og græd, da jeg hørte det”.

Sådan kan vi mennesker blive benovede. Hans Edvard Nørregaard-Nielsen er da også blevet noget stort, nemlig en af vort lands store – og meget sympatiske - kendere af ikke bare kunst, men af hele vor kulturelle arv. Og tilmed en fremragende formidler.

Men Hans Edvard er også stor i en anden henseende. I den sidste af hans erindringsbøger fortæller han, at han er på kurophold i Italien for blandt andet at tabe sig. Han er overvægtig, hvilket bliver meget synligt, da han får et mudderbad. Han skriver: ”Jeg ligger og ser på det snavsede skum, der har samlet sig som en dorsk brænding omkring min mave, der stikker op over vandet som en nydeligt hvælvet ø med et hul i midten. Jeg ville gerne give den karakter med en plastikpalme eller to, og måske kunne man med lidt held også få plads til et helt sæt kannibaler omkring en gryde samt en enkelt skibbruden, der spejder efter kønne piger ude i vandet”.

Der lyder til at være god plads på den mave. Ja, vi mennesker kan være store på mange måder. Vi kan endda diskutere, hvor stort noget egentlig er.

Mens Hans Edvard ligger i sit mudderbad, lader han tankerne fare tilbage til det

Vestjylland, han er vokset op i. Og historierne pibler frem. Blandt andet historien om en formiddag, hvor den lokale præst prædikede over netop dagens evangelietekst. Præsten fik sluttet lidt uheldigt af. Han kom til at bytte rundt på tallene og sagde: "... således gik det til, at Kristus i ørkenen bespiste to israelitter med femtusind brød". Det fik en af kirkegængerne, Johannes, til at udbryde: "Det ku a også ha gjort".

Om eftermiddagen skulle præsten så have gudstjeneste i nabokirken, og Johannes fulgte med over for at se, hvordan præsten klarede det den her gang. Men nu holdt præsten tungen lige i munden og konkluderede rigtigt: "Således gik det til, at Kristus i ørkenen bespiste fem tusind israelitter med fem brød og to fisk".

Nu kunne præsten ikke dy sig og tilføjede triumferende: "Det kunne du ikke have gjort, Johannes!" "Jo", svarede Johannes, "hvis a [had'] æ rester fra i morges".

Sådan kan det diskuteres, hvor stort noget egentlig er. Det er ikke altid, vi kan blive enige. Sådan er det også i evangelieteksten. Folk er vilde med Jesus. Men dét er Jesus ikke vild med. Han trækker sig tilbage, da de vil gøre ham til konge.

Og sådan er det da med Gud. Gud vil ikke altid det, vi vil. Over for Gud kan vi for en gang skyld ikke opføre os som forbrugere. Her gælder ikke noget "kunden har altid ret"-princip. Her er det Gud, der suverænt bestemmer, hvad vi får.

Det er måske i virkeligheden noget af det allerbedste ved vor Herre. At han følger sit eget hoved og ikke vores.

I mudderbadet bliver Hans Edvard med et

snuptag vendt om på maven af massøren. Han skriver: "så er det pludselig min rumpe, der løfter sig op over vandet; ... anskuet i spejlet minder den ikke så lidt om Malta, når man ser de to bjergknoide blive til en profil over vandet. Jeg var på øen omkring jul og vidste straks, at det nok blev både første og sidste gang, for det deprimerede mig her at se dette sammenrend af folk, der er blevet forgyldt af de sidste 50 år uden ... at ville bidrage til fællesskabet.

Landet er et monument over flere slags manglende format, og det er trist at opleve på et sted, der før i tiden glødede om kap med selve Helligånden".

Ja, mens Hans Edvard ligger i mudderbadet får han tid til at tænke over sin samtid, og han er bestemt ikke ukritisk over for den måde, vi forvalter livet på nu om dage. Han skriver: "... hvad skal jeg nede fra doktorens mudderbad stille op med verden, som pludselig er blevet helt konfus, og hvor vi har købt og købt på kredit uden at kende prisen for dem, der engang skal betale. ...

Alt det, der på mange måder kunne være blevet den mest privilegerede situation i menneskeheds historie, er nu ved at lægge sig selv øde, og vi er allerede en slags skibbrudne med blinde skippere og styrmand. ... det værste er, at der er tale om en udvikling, som er sket, medens en god del af os har set på, og den har efterladt en verden, der er lige så behageligt lunken, men også lige så tilsølet som det mudder, jeg ligger i". Det er hårde ord. Og var det ikke, fordi de kom fra så skarptskuede en mand som Hans Edvard Nørregaard-Nielsen, kunne man fristes til at svare: "Ro på!"

Men måske er der noget om snakken. Aldrig har vi haft så mange ressourcer som nu. Aldrig har der været så mange chancer for at indrette verden så godt som nu, og alligevel er der krig og kamp og økologiske katastrofer alle vegne. Når man tænker på, hvor store muligheder vi nutidsmennesker har for at gøre livet stort, så er det egentlig forsvindende lidt, vi får ud af det.

Det skyldes nok ikke mindst, at det er med os, som med de nyrige på Malta: vi bidrager for lidt til fællesskabet.

Med Jesus er det modsat. Får vi lidt ud af meget, så får han derimod meget ud af lidt. Ja, Jesus bidrager i høj grad til fællesskabet. Han mætter femtusind mand med fem brød og to fisk. Det er stort. Men læg mærke til, hvad det er, der er stort.

Det er nemlig ikke bare mængden af mad, der er vigtig. Vi skal ikke hylde Jesus som forplejningsmester. Kongen af brødkurven. Det vil Jesus ikke. Så trækker han sig.

Nej, det store i evangeliet er, at det er Guds Søn, som er på spil i brødunderet. At det altså er sådan, at vi mennesker har Gud at søge hjælp hos. Og at Gud giver os til overflod.

Ja, vor Herre vil simpelthen ikke andet end bidrage til fællesskabet. Han er fuldstændigt ligeglad med sit ry og rygte. Han er endda villig til at blive lagt for had for vores skyld.

Derfor tager han også sit kors på sig. Korset fortæller, at vi mennesker er så småsindede, så vi ikke engang kan finde ud af at give vor Herres kærlighed plads i verden. Men det fortæller heldigvis også, at Gud er storsindet. At den kærlighed, vi møder i Kristus er

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

så stor, så den er villig til at gå i døden for os.

Den store renæssancemaler Botticelli har malet nogle berømte billeder af Jomfru Maria med det lille Jesusbarn. Med den fineste penselføring giver Botticelli Jesus og Maria et melankolsk udtryk i ansigtet. Som om de allerede fornemmer korsfæstelsen.

Men ser man godt efter, kan man finde endnu en fin detalje i disse malerier, nemlig at det lille Jesusbarn sidder med en frugt i hænderne. En helt særlig frugt: et granatæble.

Granatæblet symboliser også Jesu korsdød. Det ser ikke ud af så meget uden på, men det har i sig et væld af små kerner omgivet af velsmagende rødt frugtkød. Kedelig udenpå, men indeni mangfoldigt farvestrålende og velsmagende.

Sådan er korsdøden. Den er kedelig udenpå. For den er vidnesbyrdet om, hvor lidt vi mennesker får ud af noget så stort som Guds kærlighed.

Men indeni er korsdøden farvestrålende. Fyldt med velsmag. For her ser vi Gud give sig selv fuldt ud for os. Her mangedobles livet. Her er åndelig føde nok - ikke bare til fem tusind mand, men til hver eneste af os.

Hans Edvard Nørregaard-Nielsen kan meget andet end brokke sig fra sit mudderbad i Italien. Han kan også fortælle livsbekræftende historier. Som for eksempel om den gang, han tog op til den store Vestervig kirke, der ligger øde og smukt i Sydthy.

Han kom til byen Vestervig og ville smage et æble, fordi han vidste, at byen altid har haft mange gode æbletræer. Men intet var, som det plejede. Den engang så charmerende by

var nu præget af forfald, og de eneste æbler, Hans Edvard kunne finde, var nogle smagsløse hollandske eksemplarer.

Lidet opmuntrende, men så tilsmilede lykken ham. Han fortæller: "... som en nedsteg åbenbaring lå der i en butik oppe ved torvet mellem de andre frugter et fuldendt granatæble. [Det] lå som ved et mirakel med uskadte krone og var mere fuldkomment end mange af dem, jeg har set på steder, hvor de vokser. ... Jeg ved ikke, men lad mig sige det sådan: Man har ikke ret til at finde et granatæble i Vestervig, men jeg blev glad for det".

Vi har heller ikke ret til at finde Guds godhed. Ja, vi har ikke ret til ret meget andet end at få lige så lidt ud af Guds store skaberværk, som vi faktisk gør.

Alligevel får vi mere af Guds godhed. Herren gør noget stort ud af os små. Hans ord er som et granatæble. Det rummer mangfoldig føde. Kærlighedens ånd til en åndløs verden. Det er så stort, så man næsten får lyst til at gøre Gud til konge. Men det er ikke det, vor Herre vil. Han vil ikke sig selv. Han vil fællesskabet. Brødet, der brydes til mange.

Gud vil det sådan, at hvis vi virkelig er glade for hans kærlighed; hvis vi virkelig sætter pris på himmelske granatæbler, så lader vi også vor næste smage. Amen.

Erik Kelstrup

Ormslev

Salmer:

694, 42, 6, 610, 298, 31